

SELGITUSKIRI

Riigi Tugiteenuste Keskusele
Rahandusministeerium

Saatja: SA Viljandimaa Arenduskeskus

Kuupäev: 17.10.2025

Teema: Küsimused ja ettepanek seoses PEEK meetme määruses sätestatud arenguleppe nõukogude rolli ja pädevusega

Austatud Riigi Tugiteenuste Keskus,

Lähtudes riigihalduse ministri 19. detsembri 2022 määrusest nr 65 „Toetuse andmise tingimused ja kord meetmes Atraktiivne piirkondlik ettevõtlus- ja elukeskkond“ (muudetud 22.05.2025, jõust. 25.05.2025), soovin juhtida tähelepanu mitmele olulisele probleemile ja vastuolule, mis on seotud regionaalsete arengulepete nõukogude rolli, pädevuse ja praktika erinevustega.

1. Ebavõrdne olukord Kesk- Eesti ja Lõuna-Eesti vahel

PEEK meetme rakendamisel on tekkinud olukord, kus Lõuna-Eesti regionaalne arenguleppe nõukogu on väljastanud projektidele kinnituskirjad vastavalt määruse §15 lg 6 ja §21 lg 7² nõuetele, Kesk-Eesti nõukogu aga ei ole seda teinud, viidates häälteenamuse puudumisele.

Viljandimaa taotlejana on seetõttu sattunud ebavõrdsesse olukorda – me tegutseme ja esitame taotluse Lõuna-Eesti NUTS piirkonnast, kuid peame määruse alusel taotlema kinnituskirja Kesk-Eesti nõukogult, kes pole suutnud otsust vastu võtta. Tulemusena on Viljandimaa projektid juba eos halvemas konkurentsiolukorras võrreldes teiste Lõuna-Eesti piirkonna taotlejatega, kes said nõukogu kinnitused ja 0,5 lisahindepunkti.

- Lõuna-Eesti piirkonnast esitati 11 taotlust. Piirkonna toetuse eelarve on 17 754 601 eurot;
- Kesk-Eesti piirkonnas ei olnud nõukogu suuteline andma ühelegi projektile kinnitust;
- See tähendab, et sama meetme piires on erinevate piirkondade taotlejaid hinnatud ebavõrdselt ja erinevatel alustel.

Selline olukord ei ole kooskõlas võrdse kohtlemise, õiguspärase ootuse ega haldusmenetluse põhimõtetega, mis peaksid tagama ühetaolise menetluse kõigile toetuse taotlejatele.

3. Kesk-Eesti nõukogu uus ettepanek RTK-le

16.10.2025 on Kesk-Eesti arenguleppe nõukogu teinud RTK-le ettepaneku hinnata projekte tervikuna pärast taotluste esitamist, mitte enne, nagu määruse §21 lõige 7² ette näeb.

Määrus sätestab selgelt, et kinnituskirjad peavad olema esitatud koos taotlusega taotlusvooru avamise tähtpäevaks. Seega ei ole nõukogul pädevust anda kinnituskirju hilisemalt hindamisprotsessi käigus.

Palun selgitada, kas RTK peab sellist ettepanekut õiguspäraseks ja kas RTK-l on volitusi lubada määruse sõnastusest kõrvalekalduvat tõlgendust.

4. Hindamis- ja kinnituskirjade andmise juhendi puudumine

Palun selgitada, kas Riigi Tugiteenuste Keskusele on arenguleppe nõukogude poolt esitatud ametlik hindamise juhend või kord, mis reguleerib kinnituskirjade väljastamist.

Kui määruses on sätestatud, et nõukogud annavad kinnituskirju, peab sellele olema kehtestatud selge ja võrdselt kohaldatav alus, sh:

- millal ja kuidas kinnitus antakse;
- millised on hindamiskriteeriumid;
- kes ja millise pädevuse alusel otsustab.

Hetkel puudub igasugune dokument või juhised, mis tagaks otsustusprotsessi läbipaistvuse ja võrdse kohtlemise kõikides piirkondades.

5. Õiguslik ja menetluslik ebajärjekindlus

Soovin selgitust, kuidas ja millistel alustel on otsustatud, et arenguleppe nõukogud on pädevad projektidele lisapunkte andma ning väljastama kinnituskirju.

Meetme Atraktiivne piirkondlik ettevõtlus- ja elukeskkond (PEEK) eelarve on piiratud ja konkurents äärmiselt tihe. Sellises olukorras on 0,5 hindepunkti otsustaval kaalul ning võib määrata projekti edukuse või mitteedukuse.

Arusaamatu on, kuidas on selline mehhanism määrusesse lisatud ilma selge metoodika, hindamisjuhendita, mis reguleeriks nõukogude otsustusõigust.

Kui nõukogude pädevus ja hindamiskord ei ole määratletud — kas ja millisel õiguslikul alusel saavad need nõukogud üldse teha otsuseid, mis mõjutavad toetuse andmist.

Selline olukord võib kaasa tuua vaidlustamis- ja tühistamisrisiki, sest ühelegi konkreetsele õigusnormile ei ole viidatud, mis kinnitaks nõukogude kui haldusotsuse andjate pädevust.

Selline ebaselge regulatsioon võib olla käsitletav kui haldusorgani tegematajätmine või õigusvastane delegeerimine, kuna nõukogude otsused mõjutavad otseselt toetuse jaotamist ilma, et nende tegevus oleks õiguslikult kontrollitav.

6. Ettepanek määruse muutmiseks

Arvestades eeltoodut, teen ettepaneku määruse §21 lõike 7² ja §15 lõike 6 muutmiseks või ajutiseks peatamiseks, kuni:

- on kinnitatud ja avalikustatud ametlik juhend, mille alusel nõukogud kinnituskirju annavad;
- on õiguslikult selge, et mõlemad nõukogud on kehtivalt moodustatud ja tegutsemispädevad;
- on tagatud, et kõigi piirkondade taotlejaid koheldakse võrdselt ja läbipaistvalt.

Hetkel kehtiv sõnastus loob ebavõrdse konkurentsiolukorra, kus ühes piirkonnas (Lõuna-Eestis) on taotlejatele antud võimalus saada täiendavaid punkte, samas kui teises piirkonnas (Kesk-Eestis) puudub selleks sisuline ja formaalne võimalus.

Kokkuvõtteks palun RTK-l anda kirjalik vastus järgmistele küsimustele:

1. Millistel õiguslikel ja sisulistel alustel on arenguleppe nõukogudele antud roll anda kinnituskirju ja mõjutada hindepunkte?
2. Kas RTK peab Kesk-Eesti arenguleppe nõukogu ettepanekut õiguspäraseks ja kas RTK-l on volitusi lubada määruse sõnastusest kõrvalekalduvat tõlgendust?
3. Kas RTK-l on olemas või on nõutud ministeeriumilt juhend, mis reguleerib nende kinnituskirjade andmist ja hindamisprotsessi?
4. Kas selline regulatsioon võib tekitada õiguskaitse- või vaideolukordi taotlejate võrdse kohtlemise rikkumise tõttu?
5. Kas RTK peab põhjendatuks määruse §21 lõike 7² ja §15 lõike 6 muutmist või eemaldamist, kuni vastavad protseduurid ja alused on läbipaistvalt reguleeritud?

Lisatud:

1. Kesk-Eesti arenguleppe nõukogu vastus kinnituskirja taotlusele (16.10.2025)
2. Ettepanek Kesk-Eesti arenguleppe nõukogule – projekt „Linnuste tee“ (07.10.2025)

Lugupidamisega

Kadi Ploom
SA Viljandimaa Arenduskeskus
Juhatuse liige
+372 5696 4686
kadi.ploom@viljandimaa.ee